ESIMESE ASTME KOHTU MÄÄRUS (viies koda)

28. mai 2004*

Kohtuasjas T-253/03,

Akzo Nobel Chemicals Ltd, asukoht: Surrey (Ühendkuningriik),

Akcros Chemicals Ltd, asukoht: Surrey, esindajad: advokaadid C. Swaak ja M. Mollica,

hagejad,

keda toetavad

Council of the Bars and Law Societies of the European Union, asukoht: Brüssel (Belgia), esindaja: J. Flynn, *QC*,

ja

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, asukoht: Haag (Madalmaad), esindaja: advokaat O. Brouwer,

ja

European Company Lawyers Association (ECLA), asukoht: Brüssel, esindajad: advokaadid M. Dolmans ja K. Nordlander ning *solicitor* J. Temple-Lang,

menetlusse astujad,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: R. Wainwright ja C. Ingen-Housz, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on menetlusse astumise avaldus, mille esitas European Council on Legal Affairs hagejate nõuete toetuseks käesolevas kohtuasjas, mille esemeks on taotlus tühistada 8. mai 2003. aasta otsus C (2003) 1533 lõplik, millega jäetakse rahuldamata advokaatidega suhtlemist kaitsva kutsesaladuse (*legal professional privilege*) kohaldamise taotlus teatavate dokumentide suhtes, mis konfiskeeriti nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määruse nr 17, esimene määrus asutamislepingu artiklite [81] ja [82] rakendamise kohta (EÜT 1962, 13, lk 204), artikli 14 lõike 3 kohaselt määratud uurimise raames,

EUROOPA ÜHENDUSTE
ESIMESE ASTME KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja esimees P. Lindh, kohtunikud R. García-Valdecasas ja J. D. Cooke,

kohtusekretär: H. Jung,

on andnud käesoleva

määruse

1 Komisjon võttis 30. jaanuaril 2003 nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määruse nr 17, esimene määrus asutamislepingu artiklite [81] ja [82] rakendamise kohta (EÜT 1962, 13, lk 204), artikli 14 lõike 3 alusel vastu otsuse C (2003) 85/4, millega määrati eelkõige Akzo Nobel Chemicals Ltd ja Akcros Chemicals Ltd (edaspidi „hagejad") ja nende vastavate tütarettevõtjate uurimine, et otsida tõendeid võimalikust konkurentsivastasest tegevusest (edaspidi „30. jaanuari 2003. aasta otsus"). Komisjon võttis 10. veebruaril 2003 samuti määruse nr 17 artikli 14 lõike 3 alusel vastu otsuse C (2003) 559/4 (edaspidi „10. veebruari 2003. aasta otsus"), millega muudeti 30. jaanuari 2003. aasta otsust.

2 Kohapealsed uurimised toimusid nende otsuste alusel 12. ja 13. veebruaril 2003 hagejate äriruumides Eccles'is, Manchesteris (Ühendkuningriik). Selle uurimise käigus tegid komisjoni ametnikud koopiad suurest hulgast dokumentidest. Nende toimingute käigus juhtisid hagejate esindajad komisjoni ametnike tähelepanu sellele, et teatavatele dokumentidele võib laieneda advokaatidega suhtlemist kaitsev

kutsesaladus. Asjaomaste dokumentide uurimisel tekkis erimeelsus seoses viie dokumendiga, mida käsitleti kahte moodi. Tegelikult ei jõudnud komisjoni ametnikud kohapeal lõplikult järeldusele, milline kaitse kahele dokumendile anda. Nad tegid neist koopiad ja panid need pitseeritud ümbrikesse, mille nad uurimise lõpus kaasa võtsid. Ülejäänud kolme vaidlusaluse dokumendi osas leidis komisjoni vastutav ametnik, et kutsesaladuse kaitse neile ei laiene, tegi neist seejärel koopiad ning lisas nad ülejäänud toimikule, eraldamata neid pitseeritud ümbrikesse.

3 Hagejad saatsid 17. veebruaril 2003 komisjonile kirja, milles nad selgitasid, miks need viis dokumenti nende arvates olid kaitstud kutsesaladusega. Komisjon teatas 1. aprilli 2003. aasta kirjas hagejatele, et nende 17. veebruari 2003. aasta kirjas esitatud argumentide põhjal ei olnud võimalik järeldada, et nendele dokumentidele tõepoolest laienes kutsesaladus. Samas kirjas mainis komisjon sellegipoolest, et hagejatel on võimalus esitada tema esialgsete järelduste kohta kirjalikke märkusi kahe nädala jooksul, mille järel komisjon kavatseb vastu võtta lõpliku otsuse.

4 Hagejad algatasid 11. aprillil 2003 Esimese Astme Kohtu kantseleisse saabunud hagiavaldusega menetluse, mille esemeks oli sisuliselt taotlus tühistada komisjoni 10. veebruari 2003. aasta otsus ning vajadusel ka 30. jaanuari 2003. aasta otsus, millega määrati äriühingute ja nende tütarettevõtjate uurimine (kohtuasi T-125/03: Akzo Nobel Chemicals ja Akcros Chemicals *v.* komisjon).

5 Komisjon võttis 8. mail 2003 määruse nr 17 artikli 14 lõike 3 alusel vastu otsuse C (2003) 1533 lõplik (edaspidi „8. mai 2003. aasta otsus"). Selle otsuse artiklis 1 jättis komisjon rahuldamata hagejate taotluse vaidlusaluste dokumentide neile tagas-

tamiseks ning komisjonilt kinnituse saamiseks kõigi nende dokumentide tema valduses olevate koopiate hävitamise kohta. Muuhulgas mainis komisjon 8. mai 2003. aasta otsuse artiklis 2 oma kavatsust avada kahte dokumenti sisaldav pitseeritud ümbrik.

6 Hagejad esitasid 4. juulil 2003 Esimese Astme Kohtu kantseleile hagiavalduse, milles taotlesid EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel 8. mai 2003. aasta otsuse tühistamist.

7 Council of Bars and Law Societies of the European Union (Euroopa Liidu advokatuuride nõukogu, edaspidi „CCBE"), Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten (edaspidi „Hollandi advokatuur") ja European Company Lawyers Association (Euroopa ettevõttejuristide ühendus, edaspidi „ECLA") esitasid vastavalt 30. juulil 2003 ning 7. ja 18. augustil 2003 menetlusse astumise avaldused hagejate nõuete toetuseks. Viienda koja esimehe sama 4. novembri 2003. aasta määrusega lubati CCBE-l, Hollandi advokatuuril ja ECLA-l menetlusse astuda.

8 European Council on Legal Affairs, keda esindavad I. Forrester, *QC*, ja advokaat J. Killick, esitas 26. novembril 2003 iseenda ja oma liikmete nimel menetlusse astumise avalduse hagejate nõuete toetuseks.

9 Oma avalduses väitis menetlusse astumise taotleja, et tal on tõendatud huvi kohtuasja tulemuse vastu niivõrd, kuivõrd see kohtuasi mõjutab tema liikmete igapäevast tööd. Eelkõige märgib menetlusse astumise taotleja, et Esimese Astme Kohus saab selle kohtuasjaga üle vaadata Euroopa Kohtu 18. mai 1982. aasta otsuses kohtuasjas 155/79: AM & S *v.* komisjon (EKL 1982, lk 1575) seatud põhimõtted ja

eelkõige uurida kutsesaladuse kaitse küsimust advokaatidega suhtlemisel ning küsimust piisavatest menetluslikest tagatistest selle põhimõtte järgmiseks. Ta märgib, et neil küsimustel on oluline mõju ettevõttejuristidele ja advokatuuridesse kuuluvatele iseseisvatele juristidele väljaspool Euroopa Liitu. Menetlusse astumise taotleja väidab sellega seoses, et ta esindab Euroopas asuvaid ettevõttejuriste ja et tema eesmärgiks on oma liikmete huvide kaitse.

10 Menetlusse astumise avaldus toimetati Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 116 lõike 1 esimese lõigu kohaselt pooltele kätte.

11 Hagejad leidsid 18. detsembril 2003 esitatud dokumendis, et menetlusse astumise avalduse esitaja on tõendanud huvi selle kohtuasja lahendamise vastu ja palusid Esimese Astme Kohtul rahuldada menetlusse astumise avaldus. Samal päeval eraldi esitatud dokumendis taotlesid hagejad asja konfidentsiaalsena käsitlemist menetlusse astuja suhtes.

12 Komisjon ei esitanud 9. detsembril 2003 esitatud dokumendis vastuväiteid sellele menetlusse astumise avaldusele. Komisjon palus Esimese Astme Kohtul mõista menetlusse astumise avaldusega seonduvad komisjoni kohtukulud välja menetlusse astumise avalduse esitajalt. Samal päeval eraldi esitatud dokumendis täpsustas komisjon, et ta ei taotle menetlusse astumise taotleja suhtes asja konfidentsiaalsena käsitlemist.

13 CCBE sedastab oma 7. jaanuaril 2004 esitatud kirjalikes märkustes, et see menetlusse astumise avaldus on vastuvõetamatu, kuna avalduse esitaja ei vasta ei üksikisikutele ega ka oma liikmete huvide kaitsega tegelevatele esindusühendustele

seatud nõuetele. CCBE leidis, et menetlusse astumise avalduse esitaja on tegelikult grupp üksikisikuid ja et tal on üksnes huvi esitatud fakti- ja õigusväidete suhtes, kuid puudub otsene ja tegelik huvi vaidluse lahenduse suhtes. CCBE märkis, et käesoleva kohtuasja lahendus ei saa mõjutada menetlusse astumise taotleja liikmete olukorda.

14 Teised menetlusse astujad ei esitanud selle menetlusse astumise avalduse suhtes vastuväiteid.

15 Viienda koja esimees suunas kodukorra artikli 116 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt menetlusse astumise avalduse otsustamiseks kojale.

Esimese Astme Kohtu hinnang

16 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 teise lõigu alusel, mida selle põhikirja artikli 53 esimese lõigu alusel kohaldatakse Esimese Astme Kohtule, võivad menetlusse astuda mitte üksnes liikmesriigid ja ühenduse institutsioonid vaid ka kõik isikud, kellel on põhjendatud huvi kohtuasja tulemuse vastu.

17 Kõigepealt tuleb märkida, et menetlusse astumise taotleja on ühendus, mis ei ole juriidiline isik, mis ei ole registreeritud ja mis üksnes ühendab Euroopas asutatud suurtes äriühingutes töötavaid ettevõttejuriste.

18 Esimese Astme Kohus märgib sellega seoses, et kuigi üksused, mis ei ole juriidilised isikud, võivad saada loa menetlusse astuda, peavad neil sellegipoolest esinema juriidilise isiku põhitunnused, eelkõige kasvõi piiratud autonoomia ja vastutus (Euroopa Kohtu 11. detsembri 1973. aasta määrus liidetud kohtuasjades 41/73, 43/73–48/73, 50/73, 111/73, 113/73 ja 114/73: Générale sucrière jt *v.* komisjon, EKL 1973, lk 1465, punkt 3). Esimese Astme Kohus sedastab, et menetlusse astumise avalduse esitaja on moodustatud oma asutajate mitteformaalse otsusega, et tal puudub põhikiri ja et ta kujutab endast üksnes foorumit info ja praktiliste kogemuste vahetamiseks ning tema liikmeid huvitavate teemade arutamiseks.

19 Seega tuleb järeldada, et menetlusse astumise avalduse esitaja ei evi juriidilise isiku minimaalseid põhitunnuseid eespool viidatud määruse Générale sucrière jt *v.* komisjon tähenduses.

20 Igal juhul tuleb sedastada, et menetlusse astumise taotlejal on 25 liiget, kes esindavad sama arvu äriühinguid. Iga menetlusse astumise taotleja liikme ülesandeks on anda tema tööandjaks olevale äriühingule arvamusi Euroopa konkurentsiõiguse ja teiste õigusküsimuste kohta.

21 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võivad esindusühendused, kelle eesmärgiks on oma liikmete õiguste kaitse, menetlusse astuda kohtuasjades, milles tõusetuvad nende liikmeid puudutada võivad põhimõttelised küsimused (Euroopa Kohtu presidendi 17. juuni 1997. aasta määrus liidetud kohtuasjades C-151/97 P (I) ja C-157/97 P (I): National Power ja PowerGen, EKL 1997, lk I-3491, punkt 66, ja

28. septembri 1998. aasta määrus kohtuasjas C-151/98 P: Pharos *v.* komisjon, EKL 1998, lk I-5441, punkt 6; Esimese Astme Kohtu presidendi 22. märtsi 1999. aasta määrus kohtuasjas T-13/99 R: Pfizer *v.* nõukogu, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 15, ja 28. mai 2001. aasta määrus kohtuasjas T-53/01 R: Poste Italiane *v.* komisjon, EKL 2001, lk II-1479, punkt 51). Täpsemalt võib sellisel ühendusel lubada menetlusse astuda siis, kui ta esindab arvestatavat hulka asjaomases valdkonnas tegutsevaid ettevõtjaid, tema eesmärkide hulka kuulub oma liikmete huvide kaitse, kohtuasjas võib tõusetuda asjaomase valdkonna toimimist mõjutavaid põhimõttelisi küsimusi ja seega võib kohtuasja tulemus oluliselt mõjutada tema liikmete huve (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 8. detsembri 1993. aasta määrus kohtuasjas T-87/92: Kruidvat *v.* komisjon, EKL 1993, lk II-1375, punkt 14, millega jäeti rahuldamata Yves Saint Laurent Parfums SA menetlusse astumise avaldus).

22 Esimese Astme Kohus leiab, et menetlusse astumise taotleja ei ole esindusühendus, mille eesmärgiks on ettevõttejuristide huvide kaitse eespool viidatud kohtupraktika tähenduses. Tegelikult, kuna menetlusse astumise avalduse esitajal on vaid 25 liiget, et saa seda ühendust lugeda piisavalt suure hulga asjaomases valdkonnas tegutsevate isikute esindajaks. Kuna menetlusse astumise taotlejal puudub põhikiri, on võimatu kindlaks teha, kas ta eesmärgiks on tõepoolest hoolitseda oma liikmete huvide kaitsmise eest.

23 Mis puudutab menetlusse astumise taotleja liikmete isiklikke huve, piisab tõdemisest, et vaidlustatud otsus neid otseselt ei mõjuta, kuna see ei puuduta otseselt menetlusse astumise taotleja juures esindatud äriühinguid. Seetõttu ei saa menetlusse astumise taotleja liikmetel olla otsene ja tegelik huvi käesolevas asjas tühistamistaotluse esemeks oleva konkreetse akti suhtes, vaid neil on üksnes huvi esitatud fakti- ja õigusväidete vastu (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus National Power ja PowerGen, punkt 53).

24 Eelnevaid kaalutlusi silmas pidades tuleb järeldada, et menetlusse astumise taotleja ei ole tõendanud huvi kohtuasja tulemuse vastu Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 teise lõigu tähenduses.

25 Seega tuleb menetlusse astumise avaldus jätta rahuldamata.

Kohtukulud

26 Kodukorra artikli 87 lõike 1 alusel tehakse otsus kohtukulude jaotamise kohta kohtuotsuses või määruses, mis lõpetab menetluse. Kuna käesoleva määrusega lõpetatakse menetlus menetlusse astumise avalduse esitaja suhtes, tuleb otsustada tema menetlusse astumise avaldusega seonduvate kohtukulude jaotus.

27 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna menetlusse astumise avaldust ei rahuldatud, tuleb mõista komisjoni kohtukulud seoses käesoleva menetlusse astumise menetlusega välja menetlusse astumise avalduse esitajalt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud. Kuna hagejad ega menetlusse astujad ei esitanud nõudeid selles osas, kannavad nad oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (viies koda)

määrab:

1. **Jätta European Council on Legal Affairs menetlusse astumise avaldus rahuldamata.**

2. **Vajadus otsustada hagejate taotluse üle asja konfidentsiaalseks käsitlemiseks European Council on Legal Affairs suhtes on ära langenud.**

3. **Mõista komisjoni kohtukulud seoses menetlusse astumise menetlusega välja European Council on Legal Affairs'ilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.**

4. **Hagejad ja menetlusse astujad kannavad oma kohtukulud seoses menetlusse astumise menetlusega ise.**

28. mail 2004 Luxembourgis.

Kohtusekretär — Koja esimees

H. Jung — P. Lindh